

Ludwigsbánya

Kiadja a 65.- gyalog ezred

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A cs. és k. 65. gy. ezr.

Tábori újsága.

A befolyt teljes összeg az ezred

özvegy és árva alapját gyarapítja.

Oroszjárás Zemplénben.

— Két közlemény. —

Írta: v. Moller Károly alezredes ezredparancsnok.

Tábori posta 618.—1917. febr.

I.

Amiről most beszélek, nem tartozik szorosan a hatvanötödik gyalogezredre, mégis sok zempléni megyei hatvanötöst fog érdekelni. A zempléni megyei oroszjárásról lesz szó, az 1914. év utolsó keserves napjairól, amikor az orosz hordák dühös rohammal döngötték a szent magyar hon kapuit, hogy azok szinte összedüléssel fenyegettek.

A véletlen hozta magával, hogy én, ki most a zempléni, beregi (s szabolcsi) ezredet vezetem, 1914. végén döntőleg szerepelhettem Zemplén felszabadításán.

1914. november elején történt. Abban az időben a temesvári 34. gyaloghadosztály vezérkari főnöke voltam. Ez a kemény és győzelmes hadosztály ép akkor aratta a legszebb babért: a stary-sambori diadalt. Ez változtatta át a második hadsereget jobboldalról bekerítéssel fenyegető vereséget — győzelemmé. Már-már azt hittük, hogy rátehetjük kezünket a stary-sambori fontos csomópontra és messze kiható lehetőségeken ábrándoztunk, — a mikor jött a parancs: „vissza”. Keserves parancs ez a győzőnek! De ki kellett adni, mert Orosz-Lengyelországban a

helyzet tarthatatlan volt és szükségessé vált az egész hadsereg arcvonalának új elhelyezése.

Mi meneteltünk és közbe-közbe harcoltunk. Hetedik hadtestünk Mezőlaborctól északra még galíciai földön állott meg. Segítségére kellett mennünk.

November 13-án Baligrod közelében kerültünk harcba. Sikertült is a támadást megállítanunk, de a tőlünk balra lefolyt események arra kényszerítettek, hogy ellenállási vonalunkat Mezőlaborc mindkét oldalán és attól nyugatra a Kárpátok gerincére vonjuk vissza, miáltal ez a szegény város végtelen és véres harcok gyűpontjába került.

Nekünk, az 1914. október huszonötödike óta egy hadtestcsoporttá kiegészített és önálló 34-es hadosztálynak, az ettől keletre eső kárpáti szakaszt jelölték ki. Ezt a szakaszt legjobban a hadosztály által védett helységek határozhatják meg: Zemplén-oroszi, Círóka-ófalú, Telepóc, Felső- és Alsóalmád, Tölgyeshegy, Agyidóc és távolabb délre Takmány, Szinna-Papháza stb. Főközlekedési vonalunk a Círóka-völgyben Homonnára vezetett, amely úgy nekünk, mint a szomszédos hadosztálynak fontos hadtáplálomása volt.

November 14-én még erős harcban állottunk az utánunk nyomuló oroszokkal. Azután Zemplénoroszitól, Telepóctól és Felsőalmáditól északra a Kárpátok gerincén vetettük meg lábunkat. Lehullott az első hó. Sötét lett az égbolt Galícia és

Magyarország felett és sötét volt a mi helyzetünk.

Egy pár 39. és 46-os századon kívül csak két jó ezredünk volt (a nagybecskereki 29. és a békéscsabai 101-es), együttvéve legfeljebb 3000 ember; a többi körülbelül 2000 ember alig kiképzett és lázas gyorsasággal hiányosan felszerelt rúthén népfelkelő volt. És velünk szemben az orosz 48-as tartalékhadosztályát állította harcba 10.000 emberrel, sok tüzérséggel és kozákezzel. Ha hozzávesszük még, hogy a Kárpátokban északról könnyű a támadás, ellenben a védelem igen nehéz, — különösen ha a szakasz 20 kilométer (!) hosszú, akkor nem is marad más hátra, mint az arcvonalat gyöngye csapatrészekkel mintegy „markirozni” és az áttört ellenséget elit csapataink ellentámadásával visszavetni.

Ezt a védelmi rendelkezést adtam ki a círókaófalusi jegyző házában. És ez be is vált, midőn az oroszok Zemplénoroszitól északra (Zempléni hágó) és ettől északnyugatra (Strib) erős támadást kezdtek. A zempléni hágón megvethették a lábukat, azon kísérletük azonban, hogy tovább haladjanak, a vitéz 101. magyar gyalogezred kitartása folytán meghiúsult és időnk jutott arra, hogy a másik (29-es) kiváló gyalogezred a Striben hatalmas és véres csapást mérjen az oroszokra.

Végre is — azt hiszem, hogy csak november 20-án — a többszörös túlerő arra kényszerített bennünket, hogy a Círókavölgy-

kérdéztük magunktól. Támadniok kell! — mondogattuk magunkban és az utolsó töltényeket tettük fegyvereinkbe.

Valóban támadnia kell-e? Mert azt megfigyeltük, hogy bevonult Homonnára, hogy elhelyezkedett a Kápolna-csúcson a várostól nyugatra, hogy felderítést végzett dél- és nyugati irányban, de nem észleltük, hogy állásaink megtámadására előkészületeket tenne.

Járórharcok keletkeztek, tüzerpárbaj fejlődött, de a támadás váratott magára. Ez felüdítette lelkünket, megacélozta karjainkat, mert most már egész bizonyosak voltunk, hogy drága szép hazánk nekünk mindennél becsebb földje ment marad a háboru pusztító csapásaitól. Hogy honnan tudhattuk ezt? — Erősítések közeledtek! Megfordult a sors kereke.

(Folytatom.)

Gyarapítsuk eszedünk ösvegy és árva-alapját!

gunk a meleg családi otthonban. Igen a multkor vendégeim voltak és annyira fáztunk, hogy magunkra terítettük az asztalterítőket, a futókat és millióket, a zongoratakarót. Én azt hiszem azért van nálunk olyan nagy hideg, mert az Uristen lenézett a magas égből Magyarországra és itt csupa orosz látott hát szibériai hideget bocsájtott ránk tévedésből.

A férj: Az meglehet

A feleség: És mit szólnál, ha egyetlen gyermeked a pályában reggelre kocsonyává fagyna?

A férj: Az nem lehet, mert nincs gyermekem.

A feleség: De lehetne

A férj: Eleget fázunk mi a fronton, ha arra gondolunk, hogy hogy flancolnak itthon az asszonyok

A feleség: Már mint, hogy mi flancolunk?

A férj: Nincs bőr. magas száru cipőkben jártok. Nincs pénz:

Az orosz fronton.

Két tartalékos tiszt beszélget. —

Az egyik: Ugyan kérlek, kedves Idegsohkovics, ne lógasd úgy az orrmányodat. Egyszer csak véget ér ez az éljen a háboru.

A másik:

— Nem beszélsz? Egy szép levélhullásos öszön azzal kelt föl a legényed, hogy „főhadnagy ur, tessék fölkelni, megkötötték a békét”. . . Aznap persze minden tartalékos tiszt kifaszol a kincstártól egy szmokingot. Barátom lesz itt olyan ivászat, hogy még a szanitész trágírló is pezsgóvel szopja le magát. Én meg kapok egy besoffener ordrét haza megyek Pestre, beásom magam egy csinos lépcsőházi bejárati téregmentes dekkungba és beházásodom.

— ? ? ? !

— Azt a multkor mondtam. Most meg azt mondom, hogy elveszem egy hadseregcsalónak a lányát két millióval. Vagy két lányt veszek el egy-egy millióval. Háremet rendezek be Budapesten a Mehmed szultán-uton.

!

— Kérlek ne gesztikulálj a fogaddal. Én ugyste ülök az apóssommal egy asztalhoz. Mint tartalékos tiszt. Hova gondolsz? Az apóssom más-hol „ül”. Tudod aztán avval a pár milliócskával és a szeretőmmel kimegyek a háboru után Párisba. Pardon. Oda nem megyek. Ott még le se köpnek. Inkább Berlinbe megyek.

— Csak ne bánts a hadvezetőségünket. Te mást se tudsz. te generálistojás. te halott aspirant. Persze te szeretnéd, ha a hadvezetést is egy magán cég venné át részvénytársasági alapon és az egyes szakaszokat albérletbe adná ki. De hát ez nem megy ám

— A te idegzeted nem bírja a háborut? Nézz meg engem. A multkor is meg nyomott a gránát — visszanyomtam. Nem úgy, mint az Oberleutnant Berezelve, akit a légnyomás egész hazáig nyomott. És bement a ideg sakk-mattot. Csak ezt a sok ásványvizet nem ájja a mejjem. A világ minden tájáról összeittam már az ásványvizeket. Én

bezárnak a mulatókat itt az élet.

A férj: Inkább a harctéren hoznak be a zárórát este a lövöldözésre.

A feleség: Aztán a koplalás mellett még jó gyomor is kell a cselédekhez. Képzeld a cselédem. ez a trampli is magasszáru cipőben jár és gloknis szoknyát hord. És nem szólhatok semmit, mert itt-hagy és elmegy villamos-kalauzának. A cselédem keze biztos nem olyan reszelős, mint az enyém. Nekünk asszonyoknak kell sorfalat állni a szenesbolt meg az élémszerület előtt lgy várunk ott egész nap. Még az öngyilkosjelölt asszonyoknak is szép libasorba kell állni a lánchidon és várni Rendőri felügyelet mellett

A férj: Ez mind szép kérlek, de

A feleség: Semmi de A multkor is szemrehányásokat tettél, hogy sok kalapom van. Nos hát mit értesz te a kalapokhoz. Én egyszerre tíz kalapot vettem Brett-

már faszoltam kénes, vasas, rezes, nikkeles, bűdös, savanyu, keserű, égvényes és égvénytelen, karbolos és ketted szénsavas lithiumos ásványvizeket. A háboru után igazán „kint leszek az összes ásványvizekből”

— II

— Ez nem vicc! . Miért? . Talán a multkor nem esett jól, amikor a muszka tromlizás után egy kis mennydörgést hallottunk. Örültél ugye te is barátom, hogy hallasz egy kis civilhangot. Öregem légy nyugodt, civilben nem leszek én ilyen harcias, mint most . Mindössze csak a lakásom előszobájában állítok fel egy géppuskát az ügynökök ellen . . . Az íróasztalomra egy aknavetőt teszek a jótékony hölgyek elijesztésére. A lakásom egyébként tele lesz srapnell és gránát hüvelyekkel . . . Még az éjjeli szekrényemben is lesz egy felrobbant nehéz srapnell-hüvely. A kilincseimet föl nem robbant kézigránátból csináltatom.

— . .

— Nem beszélsz? János! Gyere ide! Most lefekszem egy kicsit aluszkálni . . . Ha a muszka nehéz tűzesség mellém lő, kelts fel, de ha egy kis ugató kutya ágyuból lőnek a dekkun-

nénél — hogy aztán 5 évig ne kelljen vásárolnom. Remélem tisztában vagy azzal, hogy 5 év múlva a női kalapok ára éppen tizszeres lesz. De hát ti a harctéren cigány zene mellett élitek világokat, itthon meg tönkre mehet, éhen halhat az ember

A férj: No azt éppen nem mondhatom, hogy éhenhaltál volna, ellenben tiz kilót híztál az utóbbi időben.

A feleség: (sirva) Hát inkább azt szeretted volna, ha éhen haltam volna?

A férj: (idegesen) Ne sirj kérlek . . . Ti asszonyok folyton sirtok. Ha hazaérkezem: sirsz. Ha elmegyek a harcterre: sirsz. Ha itthon vagyok: sirsz. Takarékoskodj a könnyeiddel kérlek. Az neked jó életmód, ha ugy néha napjában játszik a cigányzene és megiszunk egy pofa italt? . . .

A feleség: (könnyes szemekkel)

gomra, ne háborgass! Jól nyisd ki a füledet, mert berukkoltalak és egy szobalányt veszek ide helyetted tisztiszolgának.

— *Karl.* —

Az ezred muzeuma.

— Levél a szerkesztőhöz —

Szatmár-Németi 917. II.

Mélyen tisztelt szerkesztő uram!

Ama nagy lelkesedés, mellyel „Ludvig bakánkat” a fronton, meg a Hinterlandban fogadták, arra késztet, hogy nagybecsű lapodat — szives engedelmekkel a propaganda céljaira használjam fel.

Régebben — más helyről — megindult egy mozgalom, mely ezredmuseumunk megalkotását célozta. A közbejött vérviharos idők meg más okok kátyuba juttatták az eszme fogatát.

Tudom, hogy nemesen gondolkodó ezredparancsnokunk szeretettel foglalkozik ez eszmével, érezzük is intencióját, mellyel meglátni akarja a nagy események apró epizódjait, legyenek azok történetkéik, élmények vagy konkrét tárgyak.

Emberi tulajdonság, hogy az élet mellett nézve, de keveset

Minden esetre jobb dolgokat van mint nekünk itthon. Irigyellek beneteket.

A férj: Hát tudod mit anyalóm: *csereljünk!* Menj helyettem ki a frontra, ha lejár a szabadságom — élvezni, én meg majd szerényen itthon maradok helyetted — szenvedni. Én . . . a többszörösen kitüntetett hős

A feleség: (gunyosan) Papucs-hős .

A férj: (ásítva) Igazad van. Vagy tudod mit szívem . . . Hagyjál engem aludni és mindazt, amit mondtál és amit még mondani akartál, add be nekem holnap reggel — írásban. Majd jóindulattal fogom átanulmányozni sérelmeidet. De most: jócskát

(*A fal felé fordul és rövidesen horkolni kezd.*)

(*ma*)

— — —

látva haladunk. Az ember mindent megszokik s ma az ágyu, gránát meg egyéb öldöklő szerzőm ép oly közönséges dolog, mint hogy életek pusztulnak, javak dőlnek romba.

Nézzük a baka mozdulatait, halljuk dalaikat, ismerjük imádságaikat, tréfáikat és minden mást mi velük összeforr, de nekünk megszokottak. Köztük vagyunk, velük élünk, de valljuk be, hogy kevesünknek jut eszébe sok minden szép és nem szép vonásaikat feljegyezni, meglátni, eltenni.

Erős karotok, kitartó akaratok, bátor lelketek, megteremtette a 65-ös név híret, becsületét, e hir átszállja, átéli századok mulását.

Kell azonban, hogy a kései idők küzdelmes napjainkból, feljegyzésekből, leírásokból, dokumentumokból, okmányokból és okiratokból értesülhessen.

E positivumokat vizsgálva, látva és bámulva, e dolgokon elmerengve, látja majd meg a jövőendő embere, milyen igazán nagyok voltatok, Ti derék Ludwig bakák.

Mind e bizonyosságok őrző helye lenne ezredünk muzeuma, melynek felállítását, immár eddig összegyűjtött sok-sok tárgy lehetővé teszi.

A Ludwig bakák megértő szívéhez szölok és kérem őket, hogy az ezredmuzeum felállításában tevékenykedjenek.

Minden értékes.

A sálka, mellyel a fahrküche mellett olyan szivesen antrétoltok jó fiuk, az orosz kézigránát, mely a muszka hadipanamák miatti dühében szét nem pukkadt, ép oly becses, mint az a szájharmonika, mellyel immár 3 éve vigasztalod magadat kedves bajtársam, bús nótáiról eszedbe jutva kicsiny falud, virágos udvarod. Küld haza a dekkungod mellett kivirágzott gólyahirt, — hirt ad rólad — add ide sapkádhoz tűzött háromszínű szalagodat, ez is téged hirdet. Hozzátok ide — az ezred templomába — dalaikat, küldjétek el imakönyvetek egy kihullott lapját, azt, mellyről Istent áldtátok csata diadala után. Küldjétek el gondolatokat, írjátok le viselt dol-

gaitokat, úgy ahogy tudjátok,
ahogy akarjátok — szép lesz.

Egy templom leend ez fiúk,
az ezred temploma, melynek minden
szent tárgya minden időknek
a Ti nagyságtokat hirdeti.

Glockner, százados.

*

Ehhez a lelkes levélhez a magunk
részéről a következőket
fűzzük:

A hatvanötösök már eddig is
nagyon sok értékes, — a Ludwig
bakák harcaival vonatkozásban
álló tárgyat gyűjtöttek össze,
— már amennyire ezt a körülmények
megengedték, de mindenki a saját házi
muzeuma részére. Ez a sok-sok egybe-
gyűjtött emlék-tárgy a háború
befejezte után lassanként önmagától
fog az ezred-muzeumba vándorolni.
Mi mindenesetre igyekeznünk fogunk
a levélben felvetett lelkes eszmét minél
szélesebb rétegekben propagálni,
hogy az ezred-muzeuma értékes
anyaggal gazdagodjék. Mert szükséges
is, hogy a hatvanötösöknek, kik
majdnem három éve állanak
harcban, legyen egy épülete,
amelyben a szemlélő megtalálhassa
mindazokat az emlékeket,
amelyekből a Ludwig bakák dicső
harcaira következőket vonhat.

A „Ludwig baka“ előfizetést
nem fogad el, mert előre
nem látható események meg-
gátolhatják az előfizetőivel
szemben vállalt kötelezettségeinek
teljesítésében. —
Megküldjük azonban minden-
kinek a „Ludwig bakát“,
aki ezredünk özvegy- és
árva-alapja javára kiadóni-
vatalunk útján (K. u. k. I.
R. No. 65. Ludwig baka
kiadóhivatala Tábori posta
92. sz.) bizonyos összeget
beküld mindaddig, amíg a
beküldött összegből a lap
árának megfelelően telik.

Gospodi pomiluj

Füstölög a tömjén, bűvös illatos a Carakoje-Selo.

Aranyos zsámolyán imádkozik a cár.

Háta megett, átszellemült arccal,

A lélekvarázsló Rasputin áll.

Hófehér kezéit áldásra kitérve —

Zengő hangon kél ajkiról a fohász.

„Óh Isteni Cár! Jézusnak testvére,

Forduljon a földre örömmre a gyász?

Mária kedvese! Nem lesz kinek Atyuskája légy,

Ha a szegény muzsik vérzik, pusztul és vész.

És lásd a hosszú Nikoláj, Judások barátja,

Trónod ellen, minden ármányra kész.

Jézus azt üzeni néked, Jöjjön a béke!

Hirdesd óh! S aki él lábaidhoz borul

Zeng a hozsanna Gospodi pomiluj

Gospodi pomiluj

Zsibong az élet, a Newski-Prospekten;

Csillogó dá mákkal csilingel a szán!

Nem érzi itt senki, hogy zuhog a vér,

Hogy pusztul a had a kárpátok alján!

Messze a fénytől a Néva sötét jegén,

Fekete alakok dolgoznak lopva.

Koppán a csákány, perceg a jég.

S a hosszú léken zug a víz csobogva.

Hirtelen, fekete tömeg zuhan a vízbe.

Rasputin holttestét nyelte el a Néva!

S míg a bárkákról felzokog a nóta

Fut Nikolájhoz a gyorslábu staféta.

„Uram! Sir Buchanan azt üzeni néked,

Rasputin nincs! Tied a jövő! Éljen a háború!“

Nikoláj megremeg az oltár elé borul

Zeng a hozsanna Gospodi pomiluj

Gospodi pom

Fehér csipkés ágyán a Carskoje-Seloban,

Dult arccal hánykódik, az álmatlan Cár.

A bársonyos termekben szélteben hosszában,

Millió holt muzsik szelleme jár.

„Rasputin! Rasputin!“ — kiáltja rémülten —

„Segíts! Nem bírom! Ez rettenetes!“

Hófehér leplében, glóriás fejfel

Im megjelenik a csudás szerzetes.

Mint tomboló fergeteg, harsog a hangja

„Onnan jövök óh Cár hol örök a béke!

Hová dermesztőn hangzik fel,

A föld rémes jajveszékélése

De szörnyű lesz a bűnhődés, a Tied

S azoké kik miatt ömlik a vér! Ezt üzeni az Ur

S zengnek a szellemek... Gospodi pomiluj... Gospodi pomiluj..

Lebovics Sándor, zászlós.

Sportünnepély a fronton

Fényesen sikerült sportünnepélyt rendezett február hó 20-án ezredparancsnokságunk a legénység számára. A rezervában levő ezredeknél nem mennek ujdonságszámiba a sportversenyek, mégis a „Ludwig-bakák” sportünnepélye kiemelkedik a hétköznapi szűrkességéből kifűnő eredményeivel.

A verseny igen jó alkalmat nyújtott legénységünknek, hogy képességeiket bemutassák és jelentőségében nyert azáltal, hogy az egyes versenyszámok az ezred harcászati készségéről is bizonyosságot szolgáltatottak; így a különböző gránátobások, géppuskás céllövő-versenyek, akadályverseny, szuronyvívás stb.

Az ünnepély fényt emelte Ausztábornok hadosztályparancsnok és vezérkari főnöke: *Alexin Ede* őrnagy jelenléte.

A sportünnepély rendezésének eszméjét Möller alezredes vetette fel és ő dolgozta ki a verseny tervezését. Kiváló tevékeny részt vettek még a rendezésben: *Polnisch kapitány, Tilzer főhadnagy, Diez és Vajthó hadnagyk.*

A verseny feltűnő jó eredménye legjobb bizonyíték arra, hogy tervszerű és céltudatos kiképzéssel a legénységben rendkívüli képességeket lehet kifejleszteni s azokat harcászati célokra megfelelően értékesíteni.

A sportünnepély szórakozás volt egyuttal a legénység számára. Örült aki résztvehetett s minden versenyszámra akadt bőven nevezés.

A díjakat az ezred tisztikara ajánlotta fel s a győztesek értékes likőröket, borokat, cigarettákat és jófajta enivalókat vittek el.

A verseny részletes eredménye a következő:

I. Gránátobó-verseny.

(1—3—5 7 és 9 századok között Döntőbíró: Harmath zászlós.)

a) Helyből.

1. Tomori B. őrv. 7. sz. 35'0 m.
2. Kundisz P. gyal. 5. sz. 33'0 m.
3. Botos J. gyalogos 1. sz. 29'5 m.

b) Térdelve.

1. Saligan I. káplár 3. sz. 28'0 m.
2. Botos József gy. 1. sz. 27'0 m.
3. Buz Lajos gyal. 5. sz. 26'2 m.

(2—4—6 8 és 10 századok között. Döntőbíró: Maros zászlós.)

a) Helyből.

1. Sánta F. őrzető 2. sz. 40'5 m.
2. Rác Lajos káplár 2. sz. 34'4 m.
3. István János gy. 6. sz. 33'2 m.

b) Térdelve.

1. Rác Lajos káplár 2. sz. 31'6 m.
2. Bilovics J. őrv. 4. sz. 30'6 m.
3. Sánta F. őrzető 2. sz. 29'0 m.

(A vadászszázad tagjai között. Döntőbíró: Szirmay zászlós.)

a) Helyből.

1. Canykó György gyal. 38'4 m.
2. Hronyec István gyalogos 37'3 m.
3. Turányi József gyalogos 36'0 m.

b) Térdelve.

1. Turányi József gyalogos 36'4 m.
2. Canykó György gyal. 31'7 m.
3. Hronyec István gyalogos 31'6 m.

(A gránátos osztag tagjai között. Döntőbíró: Diez hadnagy.)

a) Helyből.

1. Miló Mihály őrzető 41'0 m.
2. Wiesinger János káplár 35'5 m.
3. Zékány Sándor gyal. 33'5 m.

b) Térdelve.

1. Miló Mihály őrzető 30'0 m.
2. Háda György gyalogos 29'0 m.
3. Zékány Sándor gyal. 26'0 m.

II. 100 méteres távfutás.

(Döntőbíró: Tudja hadnagy.)

1. Kálvin József őrv. 2. sz. 12 mp.
2. Koleszár János őrv. műsz. száz.
3. Sorosi László őrv. 8. század.

III. Géppuskások harcászati céllövő versenye.

(Döntőbíró: Polnisch Elemér kapitány.)

Első díj: M. G. II. 2. szakasz. 43'7 százalék találat.

(Szakaszparancsnok: Reskó József őrmester. Vormeister: Seress Béni és Veress György káplárok.)

Második díj: M. G. II. 1. szakasz. 40'4 százalék találat.)

(Szakaszparancsnok: Zajác Péter őrmester. Vormeister: Nagy Gyula káplár, Bíró Pál őrzető.)

Harmadik díj: M. G. III. 2. szak. (Nagy János, Gerzsenyi Imre és Berger József káplárok.)

IV Akadályverseny.

(Döntőbíró: Hegedűs főhadnagy.)

1. Várady Károly káp. grán. oszt.
2. Ruzsin Mihály gyal. 2. század.
3. Kovolyán András gy. grán. oszt.
4. Weingarten Izrael gy. 3. század.
5. Horváth Gyula kápl. 1. század.

V. Gránátobás négy méteres mércén keresztül fekvőhelyzetben.

(Döntőbíró: Tischner hadnagy.)

1. Balla Lajos gránátos 41 lépés.
2. Metenkanics A. vadász 36 lépés.
3. Szunkánics M. gránátos 34 lépés.

VI. Gránátcéldobás.

(Döntőbíró: Lázárovcis zászlós.)

1. Hrabár József vadász 10 dobásból 5 találat.
2. Péter János gránátos osztag.
3. Oláhlitkei Mihály vadászszázad.

VII. Birkosóverseny.

(Döntőbíró: Vajthó hadnagy.)

1. Elefánt Márton őrv. 2. század.
2. Türk András szakv. 3. század.
3. Fugari Jenő 9. század.
4. Besarab Péter 10. század.

VIII. Lovas-játék.

(Döntőbíró: Rajtik hadnagy.)

1. Demeter T.—Csibirka M. grán.
2. Pál G.—Oláh Gábor vadász.

IX. Szuronyvívás.

(Döntőbíró: Délczeg hadnagy.)

1. Palágyi Miklós 7. száz. 5 szurásból 5 találat szíven.
2. Nánási Károly vadászszázad.
3. Csibirka Mihály kápl. 3. száz.

— H I R E K. —

Tábori posta 618, Február hó.

Böhm Ermolli látogatása a hatvanötösöknél. Böhm Ermolli vezérezredes február hó 11-én meglátogatta a hatvanötösöket a hadtest- és hadosztályparancsnok társaságában. A látottak felett legteljesebb elismerését fejezte ki Möller alezredes ezredparancsnoknak, sikert és dicsőséget kívánt az ezred további munkájához s abbéli reményét juttatta kifejezésre, hogy a hatvanötösök méltók maradnak régi hirnevükhöz. Möller alezredes Böhm Ermolli vezérezredes elismerő szavai napiparancsnokhoz a Ludwig bakákkal s örömmel fűzte hozzá, hogy a hatvanötös ezred nagyszerűen festett a szemle alkalmával.

Kinevezés. Ő cs. és apostoli kir. felsége tartalékos hadnaggyá nevezte ki Tornai Béla zászlóst 1916. augusztus elsejétől számítandó ranggal. Ezredparancsnokságunk tartalékos zászlósokká nevezte ki Friss Manó, Szeberényi Gyula, Kirsch Sándor hadapródjelölteket.

Ev. ref. tábori lelkész. Fekete István tábori lelkész bevonult ezredünkhöz és nagy-számú református hitvallású katonáinknál látja el a lelkészi szolgálatot.

Beteggen eltávoztak: László Arpád főhadnagy, a gránátos osztag parancsnoka és Vass István zászlós. A gránátos osztag parancsnokságát Szirmay István zászlós vette át, a kiképzést pedig Diez Günther hadnagy, a vadászszázad parancsnoka vezeti.

Orvosgyűlés Lembergben. Február hó 20-21 és 22-én Lembergben orvosgyűlés volt, a melyen a Galiciában elhelyezett összes ezredes és egészségügyi intézetek képviseltették magukat. Ezredünk dr. Weisz Géza ezredorvost küldte ki az orvosgyűlésre, melyen Böhm Ermolli vezérezredes tartotta az üdvözlő-, dr. Bardolff Károly hadseregvezérkari főnök pedig a megnyitó beszédet.

A tárgyszerűség főbb pontjai a következők voltak:

Sebkezelés a háboruban: dr.

Fraenkel Sándor főtörzsorvos, tanár előadása.

Bemutató előadás: az idegen testek lokalizációjáról: Eiselsberg tanár.

Az amputációról értekezett Dollinger Gyula dr. tanár, vezértörzsorvos

A veredény-sebészetről: Verebely Tibor dr. tanár, I. oszt. főtörzsorvos tartott előadást.

— **Tábori posta: 618.** Ezredünk az utóbbi napokban új tábori postahivatalt kapott, amelynek száma 618. A hatvanötösök hozzátartozói már annyira megszokták a 92-es tábori postát, hogy időbe fog kerülni, amíg a 618-at megszokják. Az új postahivatalt ugyanazok vezetik, akik a 92-es postán bonyolították le a hatvanötösök posta-forgalmát és így ugyanazzal a bizalommal nézhetünk az új hivatal működése elé, mint amily bizalommal a régi iránt viseltettünk. A bizalom indokolt voltát ép legutóbbi számunkban részletesen kimutattuk, amelyhez csak azt fűzzük hozzá, hogy a tábori postahivatalok szervezete és berendezése teljesen azonos a városi postahivatalok berendezésével, a hivatal élén nem dilettánsok, hanem a magyar posta kipróbált vezetői állanak. Csak természetes tehát, hogy az ezredparancsnokság és a Ludwig-baka kiadóhivatala legpontosabban kézhezveszik a részükre érkező küldeményeket.

— **A hadügyminiszterium dicsérete.** A hadügyminiszterium nyilvános dicséretben részesítette Glockner Rudolf kapitányt, Abkarovics Károly és dr. Gál Gyula hadnagyot kiváló és eredményes szolgálataikért. Glockner kapitány és Gál hadnagy a pótzászlóalj segédtsízi teendőit látják el buzgó szakértelemmel, Abkarovics hadnagy pedig az önkéntes iskola parancsnoki minőségében szerzett érdemet az elismerésre.

— **Olasz frontra — román frontra?** Megszokott jelenség már, hogy kéthetenként megjelenik egy konyhaparancs: a hatvanötösök más frontra mennek. Rendszerint az olasz frontot szokták emlegetni, a mióta pedig Romániában új ellenségünk támadt, a román frontot hangoztatják. Ilyen kőszá hírek nem

csupán itt a fronton terjednek szél-tében, hanem otthon is a hozzátartozók körében, ahonnan az utóbbi napokban egész sereg levél érkezett hozzánk s mind abban a kérdésben konkludál: igaz-e, hogy a hatvanötösök lemennek a román frontra. A választ e helyen adjuk meg valamennyire. Nem igaz. Bár — hogy Möller alezredes szavaival éljünk: jó egy kis változatosság, még ha az ember hatvanötös is s őszintén szólva unalmas már a harminc hónapos orosz szomszéd, de szó sincs arról, hogy más frontra vonulnánk. Itt maradunk tovább az oroszok nem épen legkellemesebb közeli szomszédságában. Megnyugtattuk a kérdezőket: rezervában van elég idő arra, hogy az emberek állhíreket gyártsanak. Ha mégis bekövetkeznék, amiről a híresztelők rebesgetnek, hogy más frontra mennék, a „Ludwig-baka“ igyekezni fog megszokott fürge híradásával idejekorán értesíteni a hozzátartozókat, hogy az átvonuló hős Ludwig bakák megvendéglésére alaposan felkészülhessenek.

— **A „Ludwig baka“ népszerűsége** Egy újság népszerűségének mértékét példányszámainak kelendőssége határozza meg. Az ötezer meghaladó példányszám, a mely a hatvanötösök tábori újságjából mindegyes megjelenése alkalmával elkél, eléggé bizonyít népszerűsége mellett. De a mi újságunk — amit szerénytelenség nélkül állapítunk meg — a népszerűség különös fokára emelkedett, mert nem csupán a Ludwig bakáknál és azok hozzátartozóinál, hanem a nagy nyilvánosság legtágabb köreiben is a legnagyobb közkedveltségnek örvend. Áll ez a fronton tartózkodó idegen ezredes és osztagokra és a mögöttes országrészek olvasóközönségére egyaránt. Olvasóinknak egy egész táborát idegen, szomszédos ezredes és a közélünkben foglalatosskodó munkásosztagok tagjai alkotják, akik a „Ludwig-baka“-val szórakoznak pihenő óráikban és türelmetlenül kopogtatnak kiadóhivatalunk ajtaján várva a legfrissebb szám megjelenését. Arról beszélünk sem kell, hogy a hatvanötös bakák mindig keveslik a példányszámot, amely jut nekik és azok a levelek, melyekben a Ludwig bakát küldik hozzátartozóiknak, hatalmas posta-

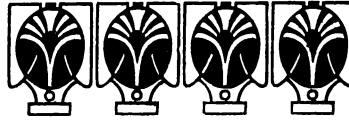
zsákokat tesznek ki, amelynek továbbításával tábori postánk is — amit örömmel jegyzünk meg — a nagy munka ellenére is örömmel foglalkozik. — Nem kisebb az érdeklődés a mögöttes orszagrészekben sem, mert az ország legkülömbözőbb helyeiről érkeznek megrendelések. Erdélyben és a Dunántúl, a Bácskában és Póstyén fűrdőben ugyanazzal a szeretettel forgatják a hatvanötösök tábori újságját, amelynek népszerűségében lelik ezredünk özvegyei és árvái legnagyobb támaszukat.

— **Büntető-persely a tisztí étkezdékben.** Hogy ezredünk özvegy és árvaalapja gyarapodjék, a tisztí étkezdékben ugynevezett büntető-perselyt helyeztek el tisztjeink. Ebbe a perselybe fizet büntetés pénzt, aki későn érkezik az étkezdébe, aki szabadságra, vagy szolgálati utra megy, aki rossz viccet mond, aki étkezés alatt újságot olvas s aki kitüntetését kap, avagy előléptetésben részesül. Pontos díjszabás határozza meg az esetenként fizetendő összegeket. Így módon már eddig is szép összeg gyűlt a perselyekbe. Az ezredtörzs és a zászlóalj tisztíétkezdéinek perselyelbe rövid idő leforgása alatt már igen jelentékeny összeg folyt be.

— „**Dolejowi csata**“. Ily című indulót szerzett *Klicha* pótzászlóaljbeli karmester, melyhez *Lebovics* Sándor zászlós, lapunk belmunkatársa irt hangulatos szöveget.

— **Helyreigazítás.** A következő helyreigazító sorok közlésére kérettünk fel: „A „Ludwig-baka“ legutóbbi száma közölte a K. E. L. (Kártvázás Elleni Liga) tisztikarának névsorát. Azonban hiányosan, mert a nevezett egyesületnél én is tisztséget viselek: előadója vagyok — „kártya előadója“. Tisztelettel: *Rabinsteln* Juda hadnagy.

— **Időjárás.** A tél némileg engedett keménységéből. Az állandó metsző hideg megszűnt. Gyakori a szeles idő. Ritka már a —20°-os hideg és vannak napok, amikor a hőmérő 8 C fokra is felszáll. 14-ike óta déltájt rendszerint ki-süt a nap és hóolvadás áll be.

Tábori strófák.

I.

Már nálunk is maximálnak.

Hallom otthon
Már azon a ponton
Vannak, hogy mindent maximál-
[nak]

Ugy felszöktek az árak.
Idekűnn kérem
A fényes svarsztréren
Másképp áll a dolog: a hősi ha-
[lálnak]
Egy vas-koronát maximálnak.

II.

Mire jó a hó?

Pesten sirnak
Újságokat teleirnak
Szörnyű nagy a hó.
No ez jó!
Lakktopán és vasalt nadrág a
[hóba].

Hébe-hóba
Bokáig is bemezől.
Hál Istennek
Mi nem irunk sőt örülünk
Ha körülünk,
Minél több a lilaszínű hó,
Mert — *mesés golyófogó*.

III.

Kaszinói tagság.

Inf. Kohn (a kicsi)
Az ember el sem hiszi
Civilben nem lett
Kaszinóban tag,
Bár volt
Protekcioja nagy.
Itt a fronton
— és így van jól
Vigan dudál Kis Kohn
A *Möller-Kaszinóban*.

Deres.

Signum laudis. Ó cs. és apostoli kir. Felsőég elrendelte, hogy legfelsőbb elismerése tudtul adassék:

Kosanovic Miklós őrnagynak (pótzászlóaljnál), *Dolezal* Károly és *Weiss* Géza főhadnagyoknak. — *Dolezal* főhadnagy a tábori ezred élelmező tisztje majdnem két éve teljesít szolgálatot s az ezred élelmezése körül nagy érdemeket szerzett, amennyiben nehéz viszonyok között is biztosította a zavartalan élelmezést.

Nagy eszt éremmel lett kitüntetve:

Kovács Gábor zászlós a burakowkai veszteségteljes ütközetben tanúsított kiválóan vitéz magatartásáért. Annak idején mint szanitész zászlós az első vonalban nyújtott segélyt a sebesülteknek s a szakaszparancsnok megsebesülése után ő vette át a szakasz vezetését.

Kis eszt éremmel:

Tudja Géza hadnagy, a harmadik század parancsnoka. A kitüntetés utólagosan érte az 1915. évi nyári harcokban tanúsított vitéz magatartásáért.

Olvassuk és terjesszük a „Ludwig-bakát“ ismerőseink és hozzátartozóink körében. A Ludwig-baka hű tükre a hatvanötösök életének, állandó tudósítói útján kimerítő híreket közöl az otthon pótzászlóalj és menetalakulatok életéről. Beszámol mindenről, ami a hatvanötösöket és hozzátartozóikat érdekli. A „Ludwig-baka“ mindenkor a küzdelmes napok legértékesebb emléke lesz.

Körkérdés.

Melyik volt háborus életének legforróbb napja?

— *Őszinte vallomások.*

(5. folytatás.)

1915 augusztus elején Kozmiercynnél patrujban voltam kinnt és már a muszka állás közelébe jutottam, amikor csapataink Varsó várának elestét ünnepelték. Sajnos az ünneplés rajtaütésének tüze — nekem és kisdéd csapatomnak jutott.

Igy ünnepeltem én Varsó elestét.

Pánek, főhadnagy

Augusztus 31-én Delejoznál, amikor visszavonulás közben egy teljesen bezárt rajvonal két tűzén keresztül áttörtem magam. A tüzet az egyik oldalon az oroszok, a másik oldalról a hatvanasok szolgáltatták számomra, még pedig igen buzgón. Ez a nap örökidőig „zabszemnap“ marad számomra. A fő hogy nem kerültem fogságba!

Thanhoffer, hadnagy.

Legforróbb napom az a nap volt, amikor Novosjolka-Jaslowiecka határában egy rókalukban vízben ülve egész napon át kellett élveznem az oroszok pergőtüzét

Henter, hadnagy.

Melyik volt háborus életem legforróbb napja?

Ha őszintén és kimerítően akarok válaszolni erre a kérdésre, két feleletet kell adnom. Mert „legforróbb“ napomnak azt a napot tekintem, amikor legközelebb állottam a halálhoz, mégis nem az a nap lesz legjobban bevésve emlékezetembe, hanem az, melyet „legnehezebb“ napomnak tekintek. A kérdésre tehát így válaszolok: Melyik volt háborus életem „legforróbb“, melyik „legnehezebb“ napja.

Legforróbb napom 1916. június 8-ikán volt Zalesciky Male alatt a Strypa partján. 36 emberrel két óra hosszat kellett egy szűk hajlást védenem a két meredek part közt, mig egy 65-ös

és egy 66-os zászlóalj rendben visszavonult.

A legnehezebb napom, illetve éjszakám 1915. szept. 12-ikén volt a Popowa Mohilán. Pedig ellenséget sem láttam, egy lövést sem tettek rám.

Este 7 órakor értem ki 12 emberrel tábori őrsnek. Előző három nap volt az emlékezetes visszavonulás a Szeret mellől. Szakadó esőben, feneketlen, nehéz sárban. Rendesen alig ettünk, pihentünk s három napja nem aludtunk csak a pusztá hideg sárban.

Amint elrendeztem a vedettákat, embereket, leültem a földre. Egyszer csak felébredtem. Teljesen sötét volt. Fél kilenc. Mikor leültem a földre, azonnal elaludhattam. Pillanat alatt talpon voltam. Embereim aludtak mind, mint a halottak, alig tudtam lelket verni beléjük. Szaladok a vedettákhoz. Alszanak mind. A hideg verejték ütött ki rajtam. Mi történik velem, ha vizitálják közben a feldwachet? Ez jobban égette a lelkeket, mintha megtámadtak s leszurtak volna mindnyájunkat. Felállítottam embereimet. Őt perc múlva aludtak a szuronyra támaszkodva. Elkezdtem körben járni, megérintettem mindegyiket, az érintésre szemükkel kellett válaszolniuk. Kiszaladtam a vedettákhoz. Vissza megint a körbe s mint a taposómalomban a ló, jártam a köröket, a vedettákat százszor, kétszázszor, végnélkül s nem akart virradni. Szédült, zugott a fejem, izzott a szemem, száraz volt a nyelvem, ólom a lábam, de nem volt szabad megállnom, mert húzott a föld, ragadt le a szemem. Amikor virradni kezdett végre, nem éreztük a hideget, nem éreztük a fáradtságot, csak néztük a napot, a fényes tűzpiros napot, mely elvitte az éjszakát, életem legnehezebb éjszakáját.

Dr. Bartos, zászlós.

Tűzkeresztységem napja: 1916. jun. 8. Zalesciki Malénál, ahol maroknyi századunk az áttörés után megindult orosz tömeggel vette fel a harcot. Menekülni csak a falun túl levő domboldalon keresztül volt lehetséges, a

melynek tetejét a gépfegyverek állandó tűz alatt tartották, alulról pedig az oroszok kézigránátokkal biztattak bennünket. Ugyancsak „forró“ volt ez a nap.

Labancz zászlós.

Melyik volt a legforróbb napom? Nehéz a válasz. Legforróbb volt talán, amikor a muszka Porchovánál szitává lukasztotta testemet és máig sem tudom, hogyan kerültem egy erdőbe, hol egy irlalmas muszka értéktárgyaim elszedése ellenében beköltözött. Hálás vagyok neki és ha valahol megtalálnám igazán nem kérnék tőle semmit sem vissza.

Maros zászlós.

(Vége.)

Hol kapható a Ludwig-baka?

Beregszász : Schwartz dohánygyártózsáda (Piacz-tér).

Kalusz : markotányos üzlet (vezetők Iván Kornél és Lax Arthur főhadnagyk).

Miskolcz : Ferenczi B. könyvkereskedés (Széchenyi-utca).

Munkács : Pannonia könyvnyomda és újságkiadóhivatal (város-ház épület).

Nyiregyháza : „Nyirvidék“ kiadóhivatala Ferenczi könyvkereskedés. (Városház-épület), Barakórház (Kovács kantinos).

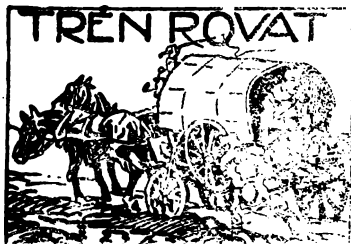
Sárospatak : Pásztor dohánygyártózsáda.

Sátoraljaiúj hely : Löwy Adolf könyvkereskedés.

Szatmárnémeti : Huszár Aladár könyvkereskedés (Deák-tér).

Sztrij : Pályaúdvár könyvosztály.

Megjegyezzük, hogy a felsorolt elárúsító helyeken a „Ludwig-baka“ terjesztésére kizárólag szíveskedésből, a jótékony cél érdekében vállalkoztak, amit nem mulasztunk el ezuttal is köszönettel leköszögni.

A „Ludwig-baka” saját tudósítójától.

A tréskommandáns gyászkeretes lapot küldött be szerkesztőségünkbe, amelyen röviden arról értesített bennünket, hogy *Fexi*, ezredünk legidősebb lova, Paglia Rucci alezredes volt háts lova f. hó 17-én éjjel 11 óra 50 perckor kilehelte nemes lelkét. A hírt mély megdöbbenéssel vettük tudomásul és nem kisebb szomorúsággal adjuk tudtára az elhunyt állat összes ismerőseink.

Életrajza:

Fexi meglehetősen szép karriert csinált. A drága kis pejló, a hajdan fürge paripa, valamikor *nagyon régen* született egy egészen közönséges istállóban, egy közönséges mamalótól. Ifjuságát és fiatal éveit részint a mezőkön, részint kocsik előtt töltötte, de már huszonkilenc éves korában, (mint kimustrált trén-ló) került Paglia Rucci főhadnagy alá. Tehát a legszebb férfi korban lépett a hadsereg szolgálatába. Gazdája lassankint főhadnagyból kapitány lett, majd őrnagy, sőt a háború alatt alezredes. *Fexi* azonban kitartott gazdája mellett, holtott már az utóbbi időben hiányos fogai miatt csak kizárólag fekete kávéból és tejbegriszzból élt. A zabot nem tudta megrágni, pedig már hosszú hónapok óta nehéz trénszolgálatot teljesített...

Betegsége:

A tréskommandánsnak már az utóbbi időkben feltűnt, hogy *Fexi* egyáltalában nem eszik, csak mindig vizet akar inni.

Olyan gyenge volt, hogy a pucolás alatt is két erős ruddal támasztották föl, hogy a lábán tudjon állni. Jobbról-balról

egy-egy rud, alól erős övvel Csak így tudott megállni.

Állatorvost hivatott hozzá, de az állatorvos rögtön konstatálta, hogy *Fexi* szimulál.

— Az érverése normális, nyálkahártyái ugyan kissé halványak, de a lovat csak be kell fogni kocsiba, hogy el ne lustuljon — mondta a szigorú állatorvos.

Ezen időtől kezdve *Fexi* újból mint kocsiló szerepelt, de bizony a sok mozgással nem jött meg az étvágya. Folyton fogyott, fogyott egyre csak soványabb lett. A végén már csak hatalmas csontjai mozdogtak.

Utolsó percei:

E hó tizenhetedikén este 10 órakor telegrammot kapott Katona főhadnagy, hogy a kóte 372-ön az országoton egy ló nagyon rosszul lett és összeesett.

Katona főhadnagy rögtön magához vette összes műszereit és egy kis rummot, ami az első segélyhez szükséges és Lehner hadnaggal pár órai botorkálás után rövidesen a helyszínen termettek. Velük volt Jakab is, a gyógykovács.

A kézi villanylámpás fényénél azonnal felismerték *Fexit*, amint éppen utolsót vonaglott. Már nem nyerithetett egy szót se, de fájón nézett szemivel mintha csak azt mondta volna:

Nagyon sokat szenvedtem...

Katona főhadnagy meghatottan fordította el fejét és szeméből néhány könnyet morzsolt szét.

Jakab gyógykovács rövidesen elvégezte a temetési szertartást megelőző bölényuzást. (A legvadabb hitelezőknek is dicséretére való ügyességgel.) Aztán rövidesen elhantolták *Fexit*. Miután a lónál se levelet, se végrendeletet, de még legitimációs kapszlit se találtak, röviden ezt irták rá sírfájára:

†

FEXI

élt százket évvel!

Most legalább nem hajtják a Szegény *Fexit*,
Itt a sirban végre csendben
Majd elfexik.

§ **Sorozáson.** Vizsgálja a sorozó katonaorvos a civilt.

Szigorú arccal kérdezi:

— Van valami baja?

— Nincs semmi bajom.

feleli nyugodt hangon a kérdezett.

Az orvos tovább vizsgálgatja a pasast és szörnyülködve konstatálja, hogy az egyik lába csekély nyolc centiméterrel rövidebb mint a másik.

— Mi az? kérdezte dühösen.

— Hiszen maga sánta! Miért mondja, hogy semmi baja sincs? Ez magának tán nem baj?

— Hát az nekem **most** nem baj — mondta nagy ravaszul a delikvens. Inkább szerencse ez kérem.

§ **Egoismus.** A tiszt mená-zsíkban napirenden van az u. n. „veszés”

A napokban így veszte az egyik hadnagy a kövér zászlóst.

Hallatlan uraim, mondta a hadnagy nagy műfelháborodással, — hallatlan, hogy ez a Fekete zászlós milyen önző, egoista ember.

— Hogy-hogy? kérdezték egyszerűen fölben is.

— Hogy? hát úgy, hogy mind össze csak háromszor hágtam a lábára és — *máris kiabál!*

§ **Magyarázat.** Két baka beszelget a lövészárokban. Közben az orosz tüzérség azon erőlködik, hogy az árkot gránátokkal pontosan belője.

Te koma — mondja az egyik baka — tudod, hogy mért ló az orosz tüzérség ilyen komiszul? — Tudja a frászkarika. No miért?

— Mert csak az egyik kezükkel lőnek az orosz tüzérek.

— És a másik kezükkel? — kérdi a baka.

A másik kezükkel vakaróznak, feleli komolyan a társa és nyomban ő is megvakarta a háta közepét.

Melléklet a legénység számára.

Infanteriszt Sörös,

Infanteriszt Sörös balkarját a Szeretnél még 1915-ben összezúzta egy robbanó golyó. Szabolcsmegyei földművelő tanyasi gazda volt. Amíg elállítottuk a borzasztó vérzést, vigasztalni próbáltam. Nem szerette Sörös a meredek erdős Szeretpartot, ahová állásunk került. Amikor beástuk magunkat, szomoruan nézte a tölgyfákat, fenyőket.

— Nem jó fák ezek, mondta. Csak a mi ákácánk jó. Az a jó szag tavasszal, aztán a jó fehér méz belőle, meg hogy fogja a homokot. Gyorsan is nő Nézegette az ásója nyelét. Minden szerszámfám abból van, nem olyan gyenge, mint ez itt.

Lassan, tempósan ásott, dolgozott. Készítette a Dekkungját. Jó, bátor katona volt, kikidugta a fejét, nem lát-e valamit. Figyelmeztettem is, vigyázzon, mert közel a másik állás, alig hatvan lépés.

Elgondolkozott. Jó későre felelte: — Nem igen megyek én már haza ugy sem a kadett ural. Addig járjuk ezt a sok hegyes erdőt, hogy nem kaszállok majd többet az Alsópázsiton.

Azóta már félesztendő telt el, infanteriszt Sörést régen elfeledtem s boldog szabadságidőmet töltöttem Nyiregyházán. Feleségemmel sétáltam az utcán, nézegettem az otthoni életet, a hetivásárt, ezt a mostani civil hadszíntért. Egyszerre csak elélem áll egy boldogan mosolygó gazdaember s hosszú szűrében,

kerék kalapjában katonásan nagyot szalutált.

Nem ismertem, csodálkozva néztem rá.

— Nem tudom szólalt meg — minek tiszteljem a kadett urat, zászlós urnak vagy hadnagynak. Hát nem tetszik megismerni? Az alsópázsitról..

Egy pillanat alatt eszembe jutott infanteriszt Sörös. A szörnyű seb, az ákácfa. Örömmel nyújtottam neki kezemet.

— Hogyne ismerném meg Sörös. Mi van a balkarjával? Tud vele kaszálni?

Sörös arca elborult. Benyult a szűr alá s kihuzta a balkarját. Kar volt az, de bizony csak lógott. Azzal többet nem kaszál infanteriszt Sörös.

Elcsendesedtünk mindketten. Azután elkezdtünk beszélgetni a régi cugbeliekről. Sokat kérdezett.

Igaz, hogy Szanyi káplár elesett a nyáron? Bizony kár érte, dolgozó ember volt. Mi van a betyár Szalontay káplár ural? Már örmester? Csak bronzot kapott? Hát a Zámbo gyerek sokat tréfál még? A kis Kozma itthon volt.

Lassan kifogyott a kérdésből, elhallgatott. Még mindig jobb kezében tartotta a béna balkarját, mintha egy gyámoltalan kis gyermeket vezetne. Elbucusztam tőle. Zavart volt kissé, nézte mellem az érmekeket s lassan, félve megérintette:

Adjon az Uristen a zászlós urnak egészségét ehhez a szép ezüst érmehez. Egészségben hozza majd haza.

Én valahogy furcsán éreztem magam, hogy semmiféle érmehez nem kívánhattam hasonlót a nyomorékká lőtt infanteriszt Sörösnek

Bartos Mihály dr. zászlós.

A Möller kaszinó. Mig más ezredeknél csak papíron vannak meg a legénységi otthonok, nálunk valóságban. A Möller kaszinónak elnevezett legénységi otthon a legnagyobb látogatottságnak örvend és ez a legénység legkellemesebb szórakozóhelye. Nem csupán azért nevezetes, mert ott jó meleg, fűtött szobában olvashatják a legfrissebb napilapokat és folyóiratokat, nemcsak mert jó forró teával szolgálnak cigánymuzsikával, hanem mert a kaszinó épületében van az ezred nagyszerűen berendezett markotányos üzlete. A mögöttes országrész lakója el sem bírja képzelni ennek a boltnak arányait. Ha külseje nem is, de áruaktára bátran vetekedik egy jófajta fővárosi bolttal. Mert nincs olyan áru, avagy érlelmi cikk, amit ebben a boltban olcsó áron beszerezni ne lehetne. Van is mindennap olyan roham a bolt ellen, hogy alig győzik az embereket kiszolgálni — a szalonnával, kolbásszal, cukorkával, jóféle innivalóval és trafikkal — amiben szintén niucs hiány s hogy mindez így van, az

főkép **Katona** főhadnagy érdeme. Ebben a boltban szerzi be szűkségletét az egész környék katonasága és lakossága. A Möllerkaszinó állandó vendégei közé tartoznak szomszédos németbajtársaink, akiknek már több alkalommal lefordították a kaszinó eégtábláját. A cimfelirást két baka elesett párbeszéde szolgálta:

— **Hová még y koma ?**
— **Megyek a Möller kaszinóba tejázni —**

— **Balázs cimbalmos kitüntése.** Ezredünk cigányzenekarának népszerű cimbalmosát, a kövérségéből kissé engedett Balázs Gyulát nagy kitüntetés érte. Megkapta a bronz vitézségi érmet. Olyan büszkén is hordja a mellén, mint ha legalább is Mária Terézia rend lenne. A kitűnő cimbalmos Delejow harcaiban vett részt, azért jutott a kitüntetéshez. Akkor még nem muzsikált, hanem a muszkáknak húzta el a nótáját.

— **A legénység élelmezése.** Amióta rezervában vagyunk a legénység élelmezése a viszonyokhoz képest igen jó és egy normális étvágyú ember számára a kiosztott napi eleség elegendő. Kenyérben nincs hiány, gyakran jut bor, szalonna, kolbász, sajt, turó avagy mermaladé, naponként friss hus és meleg kávé. Természetes, hogy a bakák között mindig akad néhány bádoggomru, akik akkor sem volnának megelégedve, ha a napi fasszong a hatszorosára emelkednék. Ezek természetesen akkor is éhségről panaszkodnak, amikor már mindenki jóllakott. Igazán mindenkor meglehetnének elégedve, ha a viszonyok állandóan ilyen élelmezést tennének lehetővé.

Üzemzavarok a legénységi mosodában. Hiába! A szappanhiány itt a fronton is érezteti hatását s az első zászlóalj legénységi mosodájának üzemét nem egyszer veszéllyel fenyegeti. Egyancsak gondokat okoz ez a mosóda vezetőjének, Lukács zászlósnak, aki hol a géfächtstraintól, hol a kantintól, hol

pedig a regimentshilfsplatz fürdésre szánt szappankészletéből kéréget kölcsön, hogy az üzem fennakadást ne szenvedjen. Amnap is elfogyott a szappan, a megrendelt mennyiség pedig idejekorán nem érkezett meg s a gépies gyorsasággal dolgozó munkás mosó-kezek két órán át tétlenségre voltak kárhozthatva, a míg végre sikerült néhány deka kölcsön szappant szerezni. Ezek az anomáliák birták rá Lukács zászlóst, hogy egy jófajta mosópor előállítására tegyen kísérleteket, amelyek azonban ezideig sajnos nem jártak sikerrel.

— **Réti káplár.** Egész sor kitüntetés ékesíti már mellét. A vadászszázad legderékabb emberei közé tartozik, a hatvanötös „betjár-fluk” egyike. Résztvett az ezred összes nyári ütközeteiben s mindenütt bátorságának kiváló tanujelét adta. Minden vállalkozásból kiveszi részét és ezek sikeréhez félelemnélküli elszánt-sága nagyban hozzájárult. Parancsoka Diez hadnagy már két ízben ajánlotta arany éremmel kitüntetésre, így legutóbb is, de arany helyett csak nagy ezüstöt kaphatott. Ebből az alkalomból emlékezünk meg róla.

KITÜNTETÉSEK

Nagy ezüst éremmel lettek kitüntetve: Réti István káplár (vadászszázad); Macsuga Gyula káplár és Pokol Ferenc gyalogos (M. G. III.)

Kis ezüst éremmel: Tóth Ferenc káplár és Pávai Sándor gyalogos (M. G. III.)

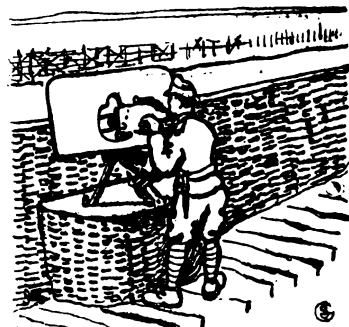
Bronz vitézségi éremmel számosan, akik az ezred nyári ütközeteiben vitézül résztvettek, de eddig sebesülten eltávozásuk miatt, avagy bármi más okból kitüntetését nem kaptak.

Ezüst érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján: Almási József gyalogos, aki a lavina által

elborított több embert saját élete kockáztatásával megmentett.

Koronás vas érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján Ctibor Wencel, Hável Vilmos, Plecty Antal, Vitek Wencel, Brandl Rudolf, Gruber Lajos, Kohut Gusztáv őrmesterek; (az ezred zenekar tagjai) Szathmáry Ferenc számvevő őrmester és Béres János őrmester.

Vas érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján: számosan, akik hosszú időt töltöttek a fronton, a trénnél és ezredzenekarnál kötelességtudó szolgálattal külváltak.

M. G. ROVAT

A géppuskások cállövő versenye. A febr. 20-án lezajlott géppuskás versenyen elkecsereedett küzdelem fejlődött ki a rivális géppuskás századok között. Nem csupán cállövő verseny volt ez, hanem tulajdonképpen egy harctéri feladat megoldása, cállövő gyakorlattal egybekötve. Így hát nemcsak a találatok száma és a figura-percent döntötte el a verseny eredményét, hanem a feladat helyes megoldása, gyors kivitele, a tüzelés megkezdése és bevezése is lényeges befolyással volt a helyzetre. Ez pedig pontozással ment, amit a géppuskás mérkőzés vezetője **Pohnich** Elemér kapitány végzett nagy szakértelemmel. A versenyből, mint azt hirovatunkban részletesen közöljük, Becske Kálmán főhadnagy géppuskás százada került ki győztesen. Utána a legjobb eredményt Liskó főhadnagy százada (M. G. III.) érte el, amely század figurális és találati percentje ugyan jobb volt az

előbbinél, de a rosszabb pontozási eredmény miatt került a harmadik helyre. Ebben a században igen szépen dolgoztak: Bodnár Viktor, Veres István vörmeister káplárok, Tolnay Gábor őrmester vezetése alatt. A díjkiosztásnál ugyan a győztes géppuskás legénységnek körülbelül egyformán jutott a jöfőle snapszokból, harapnivalókból és egyéb földi javakból, de az erkölcsi diadal pálmája mégis csak a második M. G. század legénységének jutott.

Vajthó hadnagy géppuskás. Teljesült Vajthó hadnagy régi vágya: géppuskás lett. Ezredparancsnokságunk áthelyezte az M. G. II. — Becske főhadnagy géppuskás — századához. A 2. század parancsnokságát Reich 62 gyalogezredbeli főhadnagy vette át. Vajthó hadnagra, aki a géppuskások legnagyobb bámulója, az M. G. II.-nél bizonyára szép sikerek vannak.

Infanterist Pokol. Nem hiába Pokol a neve, de a pokolban is érzi magát az a muszka, aki eléje kerül, ő pedig a poklok minden ördögétől sem riad vissza. Delejovnál még sebesülten is hadakozott és osztotta a fegyverével a halált. Felgyógyulása után az M. G. III.-mal mint géppuskás került vissza a frontra. Itt azonnal kitüntetésre terjesztette fel parancsnoka s vitészségeért meg is kapta a nagy ezüstöt, amit 18-án tűzött mellére Möller alezredes. A géppuska mellett jó hasznát veszik majd az ilyen bátor legénynek.

Manipulánsok előléptetése az M. G.-nél. Utóbbi időben főleg a géppuskás századokban nagyon sok manipuláns gallérjára került fel a sárga őrmesteri stráf, amire a manipulánsok olyan nagyon büszkék. Őrmesterre lépett elő a Róth Hugó, aki ép a multkoriban keresett házaspárt a Ludwig baka útján. Bizonyára felszöktek a hozomány iránti igényei. Őrmesterek sorába került Sabó manipulánsa vedlett posta altiszt is, aki csak nem rég lépett a tövises-bogancsos manipulánsi pályára. Azt meg kell adni, hogy mind a kettő „őreg-fiu” és a hatvanötösök történetének legrégebb élő kutforrása.

Ezredünk özvegy- és árva alapja négy hét leforgása alatt a legutóbb kimutatott 42,166.50 koronáról **50,129.96 koronára** emelkedett. Ez a szép eredmény annak a buzgólkodásnak tulajdonítható, amelyet ezredünk minden egyes tagja az alap gyarapítása érdekében kifejt és annak az arányaiban mindinkább növekedő mozgalomnak, mely az özvegy- és árva alap növelése érdekében a mögöttes országrészekben megindult.

Legutóbb a következő adományok folytak be:

Ezredparancsnokságunk tisztí étkezőjének perselyébe befolyt 1000 K, Beregszász városa 200 K, Deutsch Adolf Miskolc 100 K, Deme László főhadnagy 30 K, Vajthó Tivadar hadnagy 20 K, Tischner hadnagy 10 K, Simó Zoltán zászlós 10 K, Fischmann László Tavaszmező-u. főgimn. tan. (Budapest) 10 K, Smidt hadnagy 4 K, Antropius zászlós 4 K, Singer Pál Tárcsafürdő 10 K, Simon Gyula főgimn. tanár Segesvár 5 K, Dr. Kracs Gyula 10 K, Andó Boriska (Gáva) 6 K, Bulgovszky Pál szan. kadt. asp. 6 K, Krausz Lajos (Székesfehérvár) 4 K, Zaudek Dezső főhadnagy (Budapest) 5 K, Dr. Gábor Ferenc (Salgótarján) 5 K, Reissmann Sámuel (Munkács) 6 K, Dimitrink Konstantin kdtasp. 2 K, Görtz György kdtasp. 2 K, Polnisch Elemér kapitány 10 K, Tilzer Richard főhadnagy 10 K, N. N. 10 K, Polgár Jenő vitézségi érem járuléka 7.50 K, Reich Emil főhadnagy 10 K, Oberländer Antal Budapest 5 K, Simo József kir. ügyész Székelyudvarhely 10 K, Uray Mária Ibrány 3 K, Tudja Géza hadnagy vitézségi érem járuléka 7.50 K. Összesen 1512 korona.

Ludwig-baka nóták.

Második sorozat.

5.

Őrmester ur

Őrmester ur fekete subája
Barna kislány huzódik alája
Mennél jobban huzódik alája
Annál jobban kilátszik a
Mi a te anc, cváj dráj fir
A fehér lába szára

Barna kis lány kiment az erdőbe
Epret szedni rózsás kötenyébe
Mig az epret szedegeti,
Ludwig-baka ölegeti.
Mikor te: anc, cváj, dráj, fir
Ha nem kell masirozni.

6.

Ugy megyünk ki

Kapitány ur sej haj, ha felül a
[pej lovára
Felkötí a kardját bal felől a ol-
[dalára.

Ugy megyünk ki a harctérre
Oroszország közepébe.
Meglátja az orosz
Hatvanötös mozog
Fehér kendőt lobogtatja.

7.

Szép a hatvanötös

Szép a hatvanötös ha felöltözik
[szürkébe
A sajkáját köti a rüsztungja te-
[teljébe

Ugy megyünk ki a harctérre
Oroszország közepébe
Meglátja az orosz
Hatvanötös mozog
Fehér kendőt lobogtatja.

8.

Felmegyek a hegyre

Felmegyek a hegyre, lenézek a
[völgybe
Ott látom a babám másnak az
[ölébe

Borjumat pakolom, el akarok
[menni.
El sem jöttél hozzám piros-barna
[kislány

Bucsucsókat adni.

Ennek a kislánynak dombon van
[a háza
Aranyos diófa van az udvarába
Csipkés a levele, lehajlik az ága
Hatvanötös baka jár az udvarára.

Beszélgetés Salamon őrmesterrel.

Szenzációs interjú.

— A diplomácia műhelyéből. —
(A „Ludwig-baka” saját kiküldött
tudósítójától.)

Ezuttal nem volt szerencsém. Kétszer próbálkoztam bejutni Salamón őrmesterhez és csak harmadszorra sikerült.

Első alkalommal a kiváló, mondhatnám világhírű őrmester nagy elfoglaltságára való tekintettel nem fogadhatott. Másodízben már ravaszabb voltam. Az ajtónálót, Grósz ordonánctól meg akartam szivarral vesztegetni. Igértem neki három szivart.

— Nagyon sajnálom — mondta Grósz — nem bocsájthatom be a szerkesztő urat az őrmester urhoz

— No de miért nem?

— Mert még alszik az őrmester ur

— De hiszen már fél tíz

— Mindegy . . . tessék tizenegykor jönni. Pont tizenegykor megjelentem Salamón őrmester lakásán. A névjegyemet előre beküldtem. Rövid pár perc múlva komoly hangon nyitott ajtót Grósz:

— Tessék kérem

Beléptem a szobába. Tagadhatatlan, hogy erős lámpalázam volt, de azt hiszem valamennyi újságíró kollégámat ellepte volna az izgalom hasonló helyzetben.

Salamon őrmester rugalmas

léptekkel jött elém és barátságosan mondta

— Parancsoljon szerkesztő ur

— Igen . . . igen, mondtam kissé zavartan . . . őrmesterséged talán tudni méltóztatik, hogy a művelt világ kíváncsi kedveséged véleményére

— Rendelkezésére állok . . .

Intett a kezével, hogy foglaljak helyett. Miután egyetlen szék volt a szobában és azon ő ült, leültem a meleg kályha tetejére.

Mindenekelőtt is — kezdtem szabad legyen kérdezniem, hogy honnan is datálódik őrmesterséged óriási diplomáciai összeköttetése?

— Ezek családi összeköttetések uram, felelte Salamón, miközben végigsimogatta okos homlokát. Hogy többet ne mondjak: családom egész Salamón királyig vezethető vissza.

Igy hát pár ezer éves ügyebár nemde?

— Bizony elég régi. Mindenestre régiebb, mint akármilyen grófé, báróé. És nemcsak régi, hanem fényes, mint általában a Salamón törzse. A többit megtalálja a góthai „Kronikák könyvében”

— Most már mindent értek . . . Igen . . . igen . . . most már azt szeretném megkérdezni, hogy mi a véleménye a kíméletlen tengeralttjáró háborúról?

A tengeralttjáró háborúról, bár nem az én reszortomhoz tartozik, azt hiszem elég kompetens véleményt tudok adni. Sajnos azonban, hogy e kérdésről, mint diplomata nem nyilatkozhatom, nehogy az ellenség megfelelő *ellenintézkedést* tehesen. Mindössze csak annyit mondhatok, hogy se a tengeralttjáró, se a megtorpedózott hajó személyzete nem mondhatja, hogy: „Kint vagyok a vízből.” Egyáltalában az igazat megvallva nem is értem, hogy mit akar *Wilson* Wudri barátom a németektől

— Barátja? Wilson elnök barátjának méltóztatik lenni? És honnan ered a barátság?

Salamón őrmester itt szivarral kinált meg és maga is rágyújtott egy médiára.

Wilsonnal való barátságom már nem mai keletű — mondta előkelően, miközben sűrű, bodros kék felhőket bocsájtott ki piros ajkai közül. — Nagyon jól ismerjük egymást. Többször volt már velem szerencsém *személyesen* is tárgyalni. Hogy úgy mondjam: bizalmas baráti viszony fűz bennünket egymáshoz. Az ő nagyapja, az öreg Weiszberger bácsi és az én nagyapám még együtt vásároztak Beregben a rőffel. No igen . . . innen van az, hogy *Wilson* jobb üzletember, mint politikus . . . Legutóbb is *Wilson* barátomtól a következő kábeltelegrammot kaptam:

Amerika	Telegramm	United States WASHINGTON
Salamon őrmester		
Európa		
Saxonia elsüllyesztésével kapcsolatban kérem közbenjárását, mert igen izgatottak a kedélyek		
Wilson.		

En erre, az illetékes körökkel és tényezőkkel való hosszas és beható tárgyalás után a következőképpen feleltem:

Európa	Telegramm	Tábori posta 618
Wilson elnök		
Amerika		
White house East 618 Fifth avenue 618 VIII 92		
Intézkedtem. Saxoniát többet nem süllyesztik el.		
Salamon		

Mint ahogy a beavatottak tudják, csak így lehetett ezt a kinos ügyet elsimítani.

Kissé zavartan kezdtem ülni helyemen fészkelődni. Azt hiszem mégis befűtött nekem ez a kályha?

Az izzadságtól verejtékező homlokkal kérdeztem:

— Remélhetjük most már kérem alázattal, hogy ezen kitűnő összeköttetései révén és talán a semleges államok diplomatái se-

gitségével mégis sikerül a kátyuba került béke szekerét izé hogy is mondjam csak kiemelni?

— Hja kérem szépen az utóbbi időben nagyon sokat tárgyaltam a semleges államok megbízottai-val Bernben. Legutóbb pedig Hágában voltam és ott akartam a béke régóta vajudó ügyét nyélbe ütni és az illetékes kö-rökkel tárgyalni. Legnagyobb meglepetésemre azonban a békepalota ajtaját zárva találtam. A főkapun a következő tábla lógott:

Szénhiány miatt ZÁRVA.

— Hát bizony ez nagy baj — mondtam kétségbesetten. Hm hm micsoda malheur. Ezzel azután az utolsó remény-ségünk is kutba esett persze

— Sajnos, de való

— No és szabadna kérdeznem ennyi szolgálat, ilyen kiváló ténykedések után miféle újabb kitüntetésekert kapott őrmesterséged?

— Bizalmasan közölhetem szerkesztő ural, hogy ezidő szerint a következő kitüntetésekert terjesztettek fel:

1. Verbandpäckchen-Orden.
2. Legitimationskapselkreuz.
3. Semmelbrözel-laudis

és ezekután a legnagyobb kitüntést, a

4. Gedóchesz-medaillet a hadi-ékitménnyel és a pisztolyokkal.

— Gratulálok! — kiáltottam lelkesen.

— Köszönöm... rebegette meghatottan

— Nos, kérdeztem félig suttogó hangon, és mit gondolt mégis őrmesterséged, hogy mikorára várható a béke?

— Kedves szerkesztő ur mondta Salamon őrmester sugva... rövidesen módomban lesz, hogy nagy titkokat árulhatok el Önnek erre vonatkozólag. Addig is elégedjen meg annyi-val, hogy az 1920 évi Nobel békedíj legkomolyabb aspirán-sa vagyok!

(Kelet-Galiczia.)

(1917.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Tábori posta: 618.

Sz. zászlós Nove-Miasto. Kiadóhivatalunk pontosan küldi önnek a lapot. A kérdéses szám tehát csak az uton kallódhatott el.

— **Ch. zászlós.** Sturmrol szó sem lehet, hisz a tehetségre valló irások mindig tárt karokra találnak. A nyitott kaput nem kell döngetni. A vers második strofája gyenge.

K. M. Nyiregyháza. Deres Dr. Dér Mihály segédorvos. Rittmeister alnév alatt Dér Maxi gyógyszerész önkéntes ir. **Zugaf. N.** A Ludwig baka-nóták mind sorra kerülnek. **M. I.** Tábori posta számunk ezentul 618 — reméljük ez a szám meg marad most már a békekötésig.

— **M. M. zászlós.** Egyet kihalásztunk a sok közül. Ujabbat, jobbat kérünk.

Vajthó Piata Ne aggódjék: édes atya jól van, nincs semmi baja. Különösen most nincs aggodalom-ra ok, mióta géppuskás lett. Tanuljon csak jól és várja ki szepen türelmesen, mire a Vajthó hadnagyból újból „édes apa” lesz és elválaszthatatlanul a maguké. Talán nincs is ez az idő már olyan nagyon messze. **Kázmér 5.** Kétségkívül tehetségre valló vers, de nem üti meg mértékünket. Próbálkozzék meg talán mással.

L. M. I. R. 5. Egyik vers sorra kerül. Folytatását várjuk. A lapot kiadóhivatalunk megküldötte. **Figyelő.** Harctéri töprengésének itt szorítunk helyet: „Vajjon mit csinálnak a 65. gy. e. Kartyázás Elleni Liga, tagjai ha összejönnek”. — **B. G.** „Kart” jelzéssel lapunk szerkesztője, Dr. Munk Arthur ir. A másik kérdésre fentebb megleli a választ. 2.) **Antal Sándor** címe 15. I. T. D. Tábori posta 618 3.) A kért tiszt ezidőszertint nincs a tábori ezrednél.

Nyomatott a cs. és k. 65. gy. e. tábori nyomdájában.

Katonai

egyenruhák, bundabélésű köpenyek, kabátok, mellények, zubbony, breeches-nadrág, pantalló, sweateerek, téli meleg alsóruhák, meleg harisnyák, hálósapkák, fül- és nyakvédők, sapkák, csákok, nyakravalók, kardok, kardbojtok, kardkötők, keztük, rendjelek, szalagok, bőrneműek, összes szíjzat és felszerelési cikk, szóval minden, ami a táborban szükséges, jótállás mellett, legjobb minőségben beszerezhető

Tiller Mór és Társa

cs. és k. udv. szállítóknál

BUDAPEST,
IV, Váci-utca 35. szám.

A legelegánsabb szabás TILLERNÉL kapható; művészi kiállítású egyenruhák a legtartósabb és legzsebb kelmékből csak TILLERNÉL készülnek.

„Nekem tovább kell sietnem a parancssal,
addig itt hagyok melled segítségül egy üveg
Diana-sósborzest!!”